

3 februari 2026
Kommunstyrelsen
Fi2025/02010

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.k.remisser@regeringskansliet.se

Remissyttrande

Älvdalens kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på remissen.

Övergripande syn

Förslaget medför en ökad tilldelning till Älvdalens kommun, vilket förbättrar våra ekonomiska förutsättningar. Samtidigt vill vi framhålla att modellen inte i tillräcklig grad adresserar de strukturella utmaningar som små och glesbefolkade kommuner står inför.

Den utökade ersättningen är positiv för Älvdalens kommun, men vi är återhållsamma till att knyta förstärkningen till administrativa kostnader. Administration är en nödvändig och proportionellt liten kostnadspost som säkerställer kvalitet, regelefterlevnad och rättssäkerhet.

En framtida modell bör i stället spegla små kommuners faktiska strukturella utmaningar: höga fasta kostnader, begränsade stordriftsfördelar och ogynnsam demografisk utveckling.

Älvdalens kommun vill särskilt framhålla att förslaget endast berör en begränsad del av kostnadsutjämningen och därmed avviker från den helhetssyn som låg till grund för den senaste översynen Nätt och jämnt (SOU 2024:50). När enskilda delar justeras var för sig finns en risk att systemets samlade träffsäkerhet försämras, vilket i sin tur försvårar kommunernas långsiktiga planering. Älvdalens kommun anser därför att regeringen bör tydliggöra hur och när en bredare och samlad översyn av kostnadsutjämningen ska genomföras, så att framtida förändringar sker inom ramen för ett sammanhållet reformarbete.

Risk för oönskade omfördelningseffekter mellan små kommuner

Vi noterar att förslaget innebär att bland annat Dalarnas län får minskat ekonomiskt utrymme, samtidigt som Älvdalens kommun isolerat gynnas. Detta innebär en omfördelning inom gruppen av små kommuner med liknande strukturella förutsättningar, snarare än en förstärkning av glesbygdskommunernas samlade ekonomiska kapacitet.

Vi anser därför att modellen bör undvika att skapa negativa omfördelningseffekter mellan kommuner som redan har liknande och jämförbara utmaningar.

Behov av bredare strukturellt fokus

Vi föreslår att kommande förändringar i kostnadsutjämningen i högre grad riktas mot:

- den demografiska utvecklingen och de ökade kostnader som följer av en åldrande befolkning
- stora investeringsbehov i VA-system och annan kritisk infrastruktur
- driftkostnader kopplade till geografi, avstånd och långa transportkedjor
- kompetensförsörjning och rekryteringsförutsättningar i kommuner med små arbetsmarknader
- omställningskostnader kopplade till barn och unga, särskilt relaterade till skolsvårigheter och minskande elevunderlag

Sammanfattning

Älvdalens kommun välkomnar den positiva ekonomiska effekt som förslaget innebär för vår kommun och ställer sig bakom förslagets inriktning. Älvdalens kommun tillstyrker därmed förslaget i sin helhet. Vi bedömer att en förstärkning av utjämningen för små kommuner är nödvändig.

Samtidigt vill vi betona att administration inte bör utgöra huvudparametern för att beskriva glesa kommuners strukturella kostnader. Det är viktigt att framtida översyner lägger större vikt vid faktorer såsom demografisk utveckling, VA-infrastruktur och geografiska förutsättningar.

Vi ser också med oro på att andra små kommuner, även inom vårt eget län, kommer att få minskat ekonomiskt utrymme och uppmuntrar regeringen att säkerställa att framtida förändringar inte leder till negativa omfördelningseffekter mellan kommuner med liknande utmaningar.

Vänliga hälsningar

Christoffer Gyllenkall (s)
2026-02-03

Kommunstyrelsens ordförande

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Christoffer Gyllenkall

Datum: 2026-02-03 15:52

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

420EF11F60CB083FB68BAE2D6DD1C5FB4303313C128027B14F784F31E346FAC0